

Ladislav Babić

Genoidna narav naroda i država

Odmah da vam kažem, kako ne bi bilo zabune – ne volim države. Ni svoju, ni vašu ni bilo čiju. Ni onu bivšu, mada mi se po mnogo čemu više sviđala od ovih današnjih. Ne volim ni narode. Ni svoj, ni vaš, ni bilo čiji. Mada ih niti ne mrzim, baš kao ni države im. Ravnodušan sam prema gomilama. Moj duh prosijava gomile iz široke „baze podataka“ cijelog čovječanstva, a duša mi tu i tamo propusti nekog koga volim, cijenim, poštujem ili mu se čak divim. No, neću sad o ljubavima nego o svom domoljubnom grijehu – ravnodušnosti spram onih koji bi me po svaku cijenu htjeli inkorporirati u svoj državni ili nacionalni korpus. O onima koji mi objašnjavaju moje dužnosti prema njima, među prvima u koje spada ropska vjernost u svim uvjetima – barem oni tako kažu i očekuju. Moram li se stiskati u gomilu čim se krdo osjeti ugroženim? Mogu li biti vjeran onima koje ne volim?

Zamislite da ste na tavanu pronašli pozlaćeni okvir za sliku – prazan, nepopunjen, fali mu sadržaj. Tol'ko vam se svidio da ste se maltene zaljubili u njega, Ipak, ne možete s praznim okvirom na zid. Ne želite valjda da vam se prijatelji, kad svrate, dive ofarbanom dijelu uokvirenog zida ili tapetama (unaprijed upozoravam, da zadržavam sva prava ne ovakvu umjetničku instalaciju)? Očekujete li da padnu na guzicu pred ljepotom rama koji oivičuje komad praznine?

Doduše, ima različitih ljudi – neki obožavaju okvire pa ih praznina ne brine, drugi su u potrazi za suštinama bez obzira jesu li ili nisu uokvirene. Eto, meni je okvir tek limes koji razdvaja dva svijeta, unutrašnji - sadržinu okvira - od vanjskog, čiji dijelovi mogu činiti sadržaje drugih okvira. Okvir je ograda koja bi trebala oivičiti vaš posjed, vaše dvorište, ono što smatrate vrijednim, a ja vrijednima ne držim ni okvire, ni simbole koji bi ih posvećivali, čija je jedina funkcija držati naš mozak u stanju blaženog pijanstva i oduševljenja prečesto – blago rečeno - sumnjivom sadržinom koju promoviraju. Ono zbilja vrijedno u ljudskom životu postaje samo još vrijednije, podijeli li se sa drugima. *Samo mali duhovi razlikuju svoje i tuđe. Velikodušni čovjek vidi čitav svijet kao svoju porodicu*, reče netko jednom prilikom.

Država nije ništa drugo doli okvir unutar kojega ljudi svojom aktivnošću stvaraju sliku; svojom djelatnošću više ili manje popunjavaju prazninu. Kako je *Hrvatski Sabor „kokošinjac“* a opoziciju čini *„stoka sitnog zuba“*, pa kad ubrojimo u to svekoliku krupnozubu stoku, govna od ratnih zločinaca, pljačkaša i kriminalaca svekolike vrste, te još dodamo mnoge koji već dvadesetak godina iz te gomile biraju svoje predstavnike, zamislite koliko se, s oproštenjem - dreka nakupilo u tom okviru. Uostalom, prema *Diderot-u „Domovina je nalik na svog sina – čovjeka“*, zar ne? Za mnoge „demokratske“ birače nije ni sigurno zaudaraju li sami po sebi ili su tek poprimili miris vlastite okoline. Kako je nitko baš i ne čisti, smrad svekoliki prostire se do nebesa, a nije da baš svima to smeta. Što ćeš, navikli se – nije to srpski, već originalni domaći, hrvatski smrad koji neizmjereno godi nacionalističkoj duši. Nije li još *Vrhovnik* tražio hrvatsku lisnicu u hrvatskom džepu, pa valjda onda i hrvatsko govno na hrvatskom dvorištu. A govno, k'o govno – isti kemijski sastav, pa bilo hrvatsko, srpsko, bosansko ili neko deseto – rekli biste. Kako ga onda razlikovati? Ništa ne brinite, razradila usrana bratija svih provenijencija suptilne i osjetljive metode za detekciju vlastitog miomirisa među tuđim smradovima i obrnuto. Primjerice, ukipiš li se u stavu mirno na taktove izvjesne uspavanke, pa desnicom odmah provjeriš je li lisnica zaista u tvom džepu (jer upravo dok si ti u transu tuđa govna ne spavaju, vršljaju uokolo motreći neoprezne spavače s namjerom da promijene vlasnika lisnice), stežući je grčevito čitavo vrijeme trajanja melodije a pogleda ekstatično tupo usmjerena na

krpetinu što leluja povrh poviše motke, odmah ti je jasno u koju kategoriju uvrstiti dotične. Možda s izuzetkom majmuna koji već po navici nastoje imitirati sebi slične, ali sve dok su to spremni činiti računaju se u naše. K'o što stihotvori manje poznati pjesnik iz jednog od regionalnih okvira:

Himnospjevni kropoljubi

mjere otkucaje srca.

Kao jarbol ukrućena

gomila u transu grca,

dok plahta veselo vijori

s motkina vrhunca

hladeći se, što od užarene

mase, što od sunca.

Nije za sumnjati da slične metode protkane kojekakvim varijacijama, primjenjuju i posranci iz drugih dvorišta. Vjerojatno ste ih svjesni, pa ne bih o njima da me odmah ne doleti fetva i kletva ljuta za nacionalizam, vjersku nesnošljivost, i slične epitete kojima se međusobno obdaruju žitelji susjednih dvorišta, susjedi iliti komšije takoreći.

Da se ne bi odmah na me nabacivali prijekorima kako ja nijedno nacionalno opredjeljene, najblaže rečeno, ne toleriram, pitat ću vas: ako za *Franju*, čovjeka i *Hrvata* usto, kažu da je kriminalac, znači li to kako su svi ljudi – specijalno svi *Hrvati* – kriminalci? A kriminalaca među ljudima ima ohoho – baš kao i govana među narodima regije (čak ohohohoho!) i svijeta. Svi koji postadoše profesionalni *Hrvati*, *Srbi*, *Bošnjaci*, *Crnogorci*, *etc.*, staviviši svoj etnički *ispred* ljudskog

identiteta i integriteta, posve su bezvrijedna stvorenja, u prenesenom smislu - najobičniji brabonjci. A tom konstatacijom uvrijeđeni bi trebali biti tek ovi posljednji. Mora li „dobar Hrvat“ biti i dobar čovjek? Ne mora! Na kraju krajeva, uopće je nejasno što znači biti dobar *etnik*? Koji kriteriji stoje iza tog određenja? Ako dotična osoba ostatak života proživi u SAD, jeli time prestala biti „dobar Hrvat“? Mora li sad biti istovremeno i „dobar Amerikanac“ i što li mu to uopće znači? Što ako „Lijepa naša“ zarati sa „Lijepom njihovom“? Hoće li naše dvostruko valjano čeljade pasti u bezizlaznu psihičku dilemu izlaz iz koje će naći tek harakirijem? A što ako zadnjih dvadesetak godina života proživi u Indiji? Jesu li naši ministri – koji po „dobrom hrvatstvu“ premašuju sve žive i mrtve smrtnike – podjednako dobri državljani država dvojno državljanstvo kojih imaju? Ili će – u nekoj zapletenoj situaciji - biti prinuđeni jednu od njih izdati, pokazati se boljim „ovim“ nego „onim“? Hoće li se u odabiru vjernosti voditi genima kamenima ili dolarima papirnatima? Ili možda moralnim kriterijima razlikovanja dobra od zla? Već su stari, gotovo *Diogenovi* suvremenici, znali vječnu misao: „*Domovina pametnog* (a ja bih dodao – i dobrog) *čovjeka je cijeli svijet!*“. Dobar etnik može izdati koga mu se sprdne a dobri ljudi prvenstveno sebe sama, jer tim činom prestaju biti i dobri i ljudi. A dobar čovjek je, međutim – dobar sin, dobar brat, dobar suprug, dobar otac, dobar radnik, dobar prijatelj, dobar..., a tek ako je sve to - onda konačno i dobar *Hrvat, Srbin, Bošnjak* i što god hoćete. Eh, sad mi se samo nemojte pozvati na patriotizam – „*posljednje utočište hulje*“, po ironičnoj dosjetki *Samuel Johnsona* još iz osamnaestog stoljeća. Jer prvo, zadnje i jedino utočište pravog čovjeka je samo njegova savjest. Nije li *Gandhi* tvrdio:

„*Patriotizam – to je čovjekoljublje. Ja sam patriot zato što sam čovjek i što volim ljude. Ja nikoga ne isključujem.*“,

a *Bernard Show* u „*O' Flaherty V.C.*“, pamfletu iz 1915. godine:

„Nisam nikad bio dobar sin ili dobar brat ili dobar patriot u tom smislu da sam mislio da su moja majka, moja sestra i moja rodna gruda bolji od drugih samo zato što sam im slučajno pripadao“,

dok će *E.M.Foster* - engleski pisac, esejist i libretist - s kojim se potpuno slažem, reći:

„Kad bih morao birati između izdaje domovine i izdaje prijatelja, nadam se da bih imao hrabrosti izdati domovinu“.

U etnički pročišćenim državama patriotizam se vrlo usko povezuje s nacionalizmom - svjetonazorom koji nacionalne vrijednosti nadređuje ostalim građanskim vrijednostima i vrlinama. Njegove manifestacije su narodi regije razvili upravo do savršenstva, na gotovo svim poljima kojih se dosjetite. Kultura, jezik, politika, obrazovanje,...., sve to pliva na visokom plimnom valu nacionalnih euforija kojima je zahvaćeno gotovo cjelokupno pučanstvo, sem rijetkih izuzetaka i onih čije je duše – uz izdašnu pomoć nacionalista – *Haron* već odavno prenio na drugu obalu *Stiksa*. U *Had*, dakako, iliti podzemni svijet poznatiji ljudima po imenu – groblje. Nije mi nekako jasno, za koju i kakvu vrst nacionalizma me mogu optužiti, kada mi je etnička pripadnost sasvim nevažna. Nisam ni bio svijestan neke „posebnosti“ pojedinih svojih susjeda, sve dok demonkracija nije zakucala i na moja vrata. Dapače, za sebe držim da nikome ni ne pripadam bez vlastite volje i pristanka, pa ne želim da me po nečijem nahođenju uguravaju bilo kuda. Je, al' hoćeš! Kada sam vadio prvu ličnu iliti osobnu kartu, nakon dekonstrukcije (lijepa riječ jelte – iz nje ne vire mrtvi, ranjeni, silovani, raselejeni i popljačkani) bivše lijepe naše – gdje zamjenica naše u sintagmi ima širi sadržaj negoli danas – na policijskoj stanici iliti postaji (sviđa li vam se izričaj: „metastaza je nekontrolirano bujanje *postaja* raka“?) deklarirao sam se kao *neopredijeljen*. Uostalom, to je bilo sasvim prihvatljivo u onoj, znate već kojoj. Policijska službenica prtljala je desetak minuta po kompjuteru, duboko uzdahnula, okrenula se k meni i procijedila: „Ne prihvaća!“. „Kako ne prihvaća“ – rekoh – pa do sada sam se uvijek na taj način

opredjeljvao i nije bilo nikavih problema?“. „Eto, ne prihvaća“ – reče – „Radimo s novim kompjuterskim programom koji ne omogućava takav izbor“. „A što prihvaća? Pa neću se valjda opredjeliti k'o *Eskim*, *Mongol* ili *Arapin*, kad vam lijepo kažem da sam neopredjeljen glede nacionalne pripadnosti!“. I tako, nakon još pet do deset minuta konsultiranja umjetne inteligencije od strane prirodne policijske inteligencije, uvrstili me među – *ostale*. Sad, spadaju li tu i barabe, silovatelji, kokošari, pedofili i vanzemaljci, nisam se posebno raspitivao. Tako sam, dočekavši, k'o žedan vodu ili gladan kruha, konačnu slobodu – nakon desetljeća mraka u kojem sam živio – slobodnom voljom kompjutera (vodenom rukom autora softvera kojom dirigiraše netko iznad njega, a njim valjda onaj još viši – vrhovnik, rekli bismo – čiji um biješe upravljani najvišom pozicijom u svemiru, *Gospodinom* samim) utrpan u jednu od dozvoljenih ladica *Slobode*. O lijepa, o slatka, o slobodo! Kakav to veleum mi te d'o?

Nastojim se u životu, koliko mi to pamet i okolnosti dopuštaju, što više distancirati od primitivnih, animalističkih instiktivnih elemenata koji zahtijevaju neposredno zadovoljenje svojih impulsa. Prevazići, koliko to mogu, svoju neorganiziranu primitivnu razinu psihe stečenu rođenjem. Nije da to baš svakome uspijeva, pa neću tvrditi da sam i ja stopostotno uspješan u tome. Na razini vrste lijepo bi se to dalo opisati mojom složenicom *GENOID* (geno+id). Masa, gomila, puk, hrpa, svjetina (ali i pojedinac, njen pripadnik) koja to nije u stanju učiniti, učas se od *genoidnog* znade pretvoriti u *genocidno* mnoštvo ili jedinku. Treba mnogo samokontrole, nezavisnosti mišljenja, jakosti karaktera, kritičnosti ali usput i tolerancije spram inomislećih (*ali ne genoidnih!*) da se izbjegne ta karakterizacija. Jel' to uopće moguće, upitat će se mnogi kojih um je već izdresiran prihvaćanjem putovanja kroz život linijom manjeg otpora? Na razini kolektiviteta i njihovih tvorevina (država), uzevši u obzir *Gaussovu krivulju* raspodjele kojekavih karakteristika pa i onih koje čine osnovu genoidnosti, sumnjam da je u dogledno vrijeme. Mada nemaju svi pripadnici naroda izrazito iskazanu tu crtu (a imamo je svi u nekoj mjeri), prosjek je ipak onaj koji utemeljuje iracionalnu i impulzivnu karakteristiku gomila, a onda i njihovih tvorevina – država. U tom smislu, svi su narodi manje ili više genoidni. Povijest svjedoči da ova crta kod svih naroda i „okvira“ koje ispunjavaju, povremeno – kad se ispune neki uslovi – zna planuti i

prevelikom žestinom. Kako ne biti *GENOID*; jeli to ikada ikome uspjelo? Jednoga znam, a i vi ga poznajete – osobnost koja se svojim karakterom izdvojila iz gomile, ne dozvoljavajući joj da upravlja njenim mislima, postupcima i životom. Zvao se *DIOGEN* - "*građanin cijeloga svijeta!*" po vlastitoj izjavi. Pa, iako čovjek nije otok već socijalno biće, u većoj ili manjoj mjeri ovisno od interakcije s masom u koju je uronjeno, svatko od nas pred hamletovskim je izborom: „*Diogen ili genoid – pitanje je sad!*“.

Objašnjenje

GENO - kao predmetak znači rod, vrstu; koji se odnosi na vrstu, rod, porod

ID - primitivni, animalistički, instinktivni element, neorganizirana primitivna razina psihe dana rođenjem. Sadrži sve ono psihološko kod pojedinca, sve ono naslijeđeno - instinkte ili nagone, automatske reakcije. Središte svega animalnog, neograničenog, životinjskog. On ne priznaje nikakve zakone, ograničenja, pravila, ne želi biti sputan, ne poznaje nikakve zabrane. Djeluje po principu ugone kako bi smanjio psihičku napetost. On je iracionalan, narcističan i impulzivan. U njemu je najprisutniji libido (nagon) koji zahtijeva neposredno zadovoljenje svojih impulsa.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>